

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Δ. Μποφώρ 7 Ηράκλειο, 71202
 Πληροφορίες: Ι. Μπαλαντινάκης, Μ. Μπαστάκη
 Τηλ.: 2813404501, 2813404519
 Fax: 2810335040
 Email: ioanmpal@mou.gr, mpastaki@mou.gr

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
 Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

Ημερομηνία 27-07-2017
 Α.Π.: 3792

Κωδ. Πρόσκλησης στο ΟΠΣΑΑ:
 4.3.4 / ΕΥΔΠ_96 (1η)

Προς: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ
ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΠΑΑ) 2014-2020

ΜΕΤΡΟ 04: «Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού»

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 4.3: «Στήριξη για επενδύσεις σε υποδομές που σχετίζονται με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό ή την προσαρμογή της γεωργίας και της δασοπονίας»

ΔΡΑΣΗ 4.3.4: «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις»

Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κωρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005),
2. Το Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014), όπως ισχύει,
3. Τη με αρ. πρωτ. 24944/20.09.2016 (ΦΕΚ 3066/Β'/26.09.2016) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού & Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020»,

4. Τη με αρ. πρωτ. 2545/17.10.2016 (ΦΕΚ 3447/Β'/2016) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, με την οποία εκχωρούνται αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020 Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης Πράξεων ΠΑΑ,
5. Την αρ. C (2015) 9170/11.12.2015 Απόφαση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020,
7. Τη με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ 3521/01.11.2016) τροποποίηση και αντικατάσταση της με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015) Υπουργικής Απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»,
8. Τις από 04.04.2016 αποφάσεις - συμπεράσματα της 1ης Συνεδρίασης της Επ. Παρακολούθησης του ΠΑΑ της Ελλάδας 2014-2020, όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΠΑΑ 2014-2020, όπως ισχύουν,
9. Την με αρ. πρωτ. 1098/10.04.2017 Απόφαση Γραπτής διαδικασίας για την τροποποίηση των κριτηρίων επιλογής των δράσεων 4.3.4., 4.4.4., 10.1.4. και 10.1.6. του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 (Π.Α.Α. 2014 – 2020),
10. Τη με αρ. πρωτ. 3417/22.12.2016 (ΦΕΚ 4222/Β'/28.12.2016) τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 1065/19.04.2016 (ΦΕΚ 1273/Β' /04.05.2016) Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020» (ΣΔΕ),
11. Τη με αρ. πρωτ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ έγκρισης της Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΠΑΑ 2014-2020»,
12. Το με αρ. πρωτ. 1293/28-04-2017 έγγραφο των ΕΥΔ και ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 με θέμα: «Αποστολή Υποδειγμάτων για την Πρόσκληση του Μέτρου 4.3.4 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» του ΠΑΑ 2014-2020,
13. Το με αρ. πρωτ. 1964/03-07-2017 έγγραφο των ΕΥΔ και ΕΥΕ ΠΑΑ 2014-2020 με θέμα: «Αποστολή 2^{ης} σειράς επικαιροποιημένων Υποδειγμάτων, για την Πρόσκληση της Δράσης 4.3.4 «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη & κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» του ΠΑΑ 2014-2020,
14. Τη με αρ. πρωτ. 1587/25-05-2017 επιστολή ενημέρωσης της ΕΥΔ ΠΑΑ για την έκδοση πρόσκλησης,
15. Το με αρ. πρωτ. 2096/17-07-2017 έγγραφο της ΕΥΔ ΠΑΑ με το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη επί του σχεδίου πρόσκλησης της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Κ Α Λ Ε Ι

Τους παρακάτω δυνητικούς δικαιούχους:

- Δήμοι Περιφέρειας Κρήτης

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Μέτρου 04, Υπομέτρου 4.3, Δράση: 4.3.4: «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» του ΠΑΑ 2014-2020.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

1.1 Περιεχόμενο και στόχοι της προκηρυσσόμενης δράσης

Η δράση αφορά στην επέκταση και βελτίωση της πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, με στόχο τη μείωση του κόστους μεταφοράς των προϊόντων, την ευκολότερη και ταχύτερη πρόσβαση των γεωργικών μηχανημάτων καθώς και την ταχύτερη και ασφαλέστερη μεταφορά των ευπαθών προϊόντων.

Η εξασφάλιση της εύκολης και ασφαλούς προσπελασιμότητας στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, στις αγροτικές περιοχές, καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου, με την παράλληλη βελτίωση και εκσυγχρονισμό των καλλιεργητικών μεθόδων (πρόσβαση μηχανών, εύκολη διακίνηση της παραγωγής κ.λπ.) συμβάλλει στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εκμεταλλεύσεων, με θετικές επιπτώσεις στο αγροτικό εισόδημα.

1.2 Πεδίο και γεωγραφικές περιοχές εφαρμογής

Ενδεικτικά το πεδίο εφαρμογής της δράσης περιλαμβάνει τη μελέτη και κατασκευή ή κατασκευή έργων πρόσβασης σε γεωργική γη ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση με υποχρεωτική την ασφαλο-τσιμεντόστρωση. Η δράση εφαρμόζεται σε όλη την Περιφέρεια Κρήτης.

1.3 Περαιτέρω πληροφορίες

Η βασική διαφορά με την οδοποιία που δυνητικά μπορεί να ενισχυθεί σε περιοχές LEADER, μέσω του άρθρου 20§1β «Επενδύσεις για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση όλων των τύπων υποδομών μικρής κλίμακας» είναι ότι η ενισχυόμενη οδοποιία, από την παρούσα δράση, ως κύριο ωφελούμενο έχει το γεωργό – κτηνοτρόφο και στόχο τη διευκόλυνση της πρόσβασής του στη γεωργική εκμετάλλευση.

Η υλοποίηση της δράσης θα γίνεται με βάση τις ανάγκες που προβλέπονται στο σχετικό περιφερειακό ή δημοτικό σχεδιασμό.

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στην ακόλουθη περιοχή εστίασης του ΠΑΑ 2014-2020:

Πίνακας 1.1 (Πρωτογενής Επιπτώσεις)

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: Π2 «Ενίσχυση της βιωσιμότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και της ανταγωνιστικότητας όλων των ειδών γεωργίας σε όλες τις περιοχές και προώθηση των καινοτόμων γεωργικών τεχνολογιών και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών

ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΣΤΙΑΣΗΣ: 2Α «Βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας όλων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων προκειμένου κυρίως να αυξηθεί η συμμετοχή και η επικέντρωση στην αγορά, καθώς επίσης και η διαφοροποίηση της γεωργίας

2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν, θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των παρακάτω δεικτών:

Πίνακας 1: Δείκτες εκροών

- 01** Δημόσια Δαπάνη σε ευρώ (Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη)
- 02** Συνολική επένδυση σε ευρώ (Επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική/Ίδια Συμμετοχή : στη συγκεκριμένη Δράση 4.3.4, η Ίδια Συμμετοχή είναι μηδέν, οπότε ο 02 ταυτίζεται με τον 01)

03 Αριθμός πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη (αριθμός)

Οι Δείκτες εκρών 01 και 03, αναλύονται σε Διαστάσεις Δεικτών σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Δείκτης Εκρών	Διάσταση Δείκτη		Περιγραφή δεδομένων διάστασης δείκτη	Απάντηση (Προς Συμπλήρωση)*
01	LFA1	Κατηγορία Περιοχής	Ορεινή Περιοχή	
	LFA2		Περιοχή που αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς εκτός της ορεινής	
	LFA3		Περιοχή που επηρεάζεται από ειδικά μειονεκτήματα	
	LFA4		Περιοχή που δεν αντιμετωπίζει φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα	
01, 03	FI1	Αφορά	ΝΑΙ	
	FI2	χρηματοδοτικά εργαλεία	ΟΧΙ	

*Ο υποψήφιος δικαιούχος απαντά στα ανωτέρω, κατά την καταχώρηση της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΑΑ, επιλέγοντας ένα από τα δεδομένα Διάστασης Δείκτη.

Πίνακας 2: Λοιποί δείκτες

Κωδικός Δείκτη	Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Παρατηρήσεις
AdO.ROAD	Μήκος οδοποιίας	km	

3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

- 3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη¹ δημόσια δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων ανέρχεται σε **3.500.000,00€**.
- 3.2 Η ΔΑ ή η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης (με σύμφωνη γνώμη της ΔΑ) δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης,

¹ Όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια δαπάνη από το ΠΑΑ για τον υπολογισμό της κοινωνικής συνεισφοράς

ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δυνητικούς δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΠΑΑ ή/και της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης).

- 3.3 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις, έως το ύψος της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης. [ή εναλλακτικά έως το 110% αυτής ή και μεγαλύτερο, για τις περιπτώσεις που αναφέρονται αναλυτικά στην παράγραφο 6.1 της παρούσας πρόσκλησης].

4 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

- 4.1 Ως επιλέξιμες είναι, σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Εξαιρούνται οι δαπάνες για τα γενικά έξοδα οι οποίες είναι επιλέξιμες, σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. (ΕΕ) 1303/2013, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί και πληρωθεί από τον δικαιούχο μετά την 1η Ιανουαρίου 2014.

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών, δηλαδή της ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 31 Δεκεμβρίου 2023. Εντούτοις θα πρέπει, το φυσικό αντικείμενο να έχει ολοκληρωθεί και η τελική αίτηση πληρωμής να έχει υποβληθεί από τους δικαιούχους το αργότερο μέχρι 31 Αυγούστου 2023.

- 4.2 Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.
- 4.3 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ 3521/01.11.2016) τροποποίηση και αντικατάσταση της με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2014) Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
- 4.4 Ως ελάχιστος προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων πράξεων ορίζεται το ποσό των 300.000 ΕΥΡΩ
- 4.5 Έργα με έσοδα
Δεν αφορά την παρούσα δράση.
- 4.6 Δαπάνες βάσει απλοποιημένου κόστους
Δεν αφορά την παρούσα δράση.

5 ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

- 5.1 Η αίτηση στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣΑΑ (www.opsaa.gr/RDIIS) συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται τα στελέχη του δυνητικού δικαιούχου, να διαθέτουν ατομικό **κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣΑΑ**:

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣΑΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση του ΟΠΕΚΕΠΕ (www.opekepe.gr), στον σύνδεσμο «ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ».

Τα δικαιολογητικά/ έγγραφα για τα οποία είναι υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή, εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «ΝΑΙ» στο πεδίο: «Υποχρέωση επισύναψης».

Επιπλέον, η υπογεγραμμένη αίτηση στήριξης και τα δικαιολογητικά/έγγραφα για τα οποία δεν ορίζεται η ηλεκτρονική υποβολή υποβάλλονται στην **ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ**, στη διεύθυνση: Δ. Μποφώρ 7, 71202, Ηράκλειο. Τα δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά εμφανίζονται στο ΟΠΣΑΑ με την ένδειξη: «ΟΧΙ» στο πεδίο: «Υποχρέωση επισύναψης».

5.2 Ημερομηνία έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης: **01-08-2017**.

Ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής πρότασης: **30-10-2017**.

Ημερομηνία υποβολής, υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης και συνημμένων δικαιολογητικών/εγγράφων για τα οποία δεν απαιτείται η ηλεκτρονική υποβολή, στην ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: **Πέντε (5) εργάσιμες ημέρες** μετά τη λήξη της ηλεκτρονικής υποβολής.

Δεν θα γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣΑΑ.

5.3 Ειδικότερα, η ηλεκτρονική υποβολή στο ΟΠΣΑΑ, περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- i. Αίτηση Στήριξης (επισυνάπτεται υπόδειγμα).
- ii. Λοιπά στοιχεία:

Έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλης αρμόδιας Υπηρεσίας από το οποίο να προκύπτει το είδος των εκμεταλλεύσεων που εξυπηρετεί η προτεινόμενη πράξη.

Ορθοφωτοχάρτης στον οποίο θα αποτυπώνεται η προτεινόμενη παρέμβαση και τα όρια των εντός σχεδίου περιοχών πλησίον αυτής.

Βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου από την οποία να προκύπτει ότι η προτεινόμενη πράξη δεν αφορά δρόμο/ους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου.

Απόσπασμα του επιχειρησιακού προγράμματος Περιφέρειας/Δήμου από το οποίο να προκύπτει η προτεινόμενη παρέμβαση. Στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί επιχειρησιακό πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη: απόφαση/δέσμευση του Δημοτικού/Περιφερειακού Συμβουλίου για την ένταξη της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί/τροποποιηθεί συνοδευόμενη από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας ως προς τη σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης.

Στοιχεία τεκμηρίωσης της κοστολόγησης εργασιών στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν προκύπτει από κανονιστικές πράξεις, όπως αποφάσεις του

αρμόδιου Υπουργού για την έγκριση, αναπροσαρμογή και τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών και Πρασίνου.
Δικαιολογητικά για την εξέταση της διαδικασίας διακήρυξης ή και της διαδικασίας ανάληψης νομικής δέσμευσης, όπως αυτά καθορίζονται στον οδηγό προληπτικών ελέγχων. Υποβάλλονται στην περίπτωση που έχει προηγηθεί της υποβολής της αίτησης στήριξης η δημοσίευση διακήρυξης ή και η υπογραφή σύμβασης με ανάδοχο.
Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης (εφόσον απαιτείται).
Απόφαση του δυνητικού δικαιούχου για την καταβολή της ίδιας συμμετοχής και μη επιλέξιμης δαπάνης (εφόσον απαιτείται).
Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης (κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά, κ.λπ).
Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης (π.χ. σχετική απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου).
Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.
Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.
Τεχνικές εκθέσεις εγκεκριμένων μελετών, προϋπολογισμοί, συνοπτικές προμετρήσεις, αναλυτικά τιμολόγια (για τις μελέτες που αναγράφονται στον πίνακα των αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης)
Εγκριτικές αποφάσεις μελετών, όπως αναγράφονται στον πίνακα των αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.
Άδειες και εγκρίσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.
Υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο (εφόσον υπάρχει).
Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης ή σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις τουλάχιστον απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο.
Δήλωση του δυνητικού δικαιούχου από την οποία να προκύπτει αν η προτεινόμενη

πράξη συνδέεται ή δε συνδέεται με συνεχές ασφαλτοστρωμένο ή τσιμεντοστρωμένο δίκτυο υφιστάμενο ή υπό κατασκευή (για το οποίο έχει υπογραφεί η σχετική σύμβαση με τον ανάδοχο για την κατασκευή του).

Αποφάσεις αρμοδίου οργάνου χαρακτηρισμού της περιοχής υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης ως πλημμυροπαθή ή πυρόπληκτη ή σεισμόπληκτη (εφόσον υπάρχουν).

iii. Όλα τα ανωτέρω υποβάλλονται σε **μορφή αρχείου τύπου pdf**.

Στην ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ, εκτός της υπογεγραμμένης αίτησης στήριξης, υποβάλλονται ταχυδρομικά:

- Λοιπά τεύχη και σχέδια μελετών

Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι λαμβάνουν αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ που τους ενημερώνει πως η αίτηση στήριξής τους, υποβλήθηκε επιτυχώς στην ημερομηνία... και έλαβε τον κωδικό .....

Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της είναι της αποκλειστικής ευθύνης των αιτούντων.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

5.4 Διόρθωση – ανάκληση αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής

Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται, κατά περίπτωση, στα ως άνω πληροφοριακά συστήματα.

Εφόσον η διόρθωση αφορά και σε δικαιολογητικά που έχουν ήδη υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά αποστέλλονται εκ νέου στην ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ για την αντικατάστασή τους.

Πέραν των ανωτέρω οι αιτούντες δύναται να ανακαλέσουν την αίτησης στήριξης εν όλο ή εν μέρει μετά από σχετικό αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. 809/2014. Η ανάκληση επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων που ανακαλεί.

6 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΑΑ και η αξιολόγηση είναι συγκριτική.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου δύναται να ζητηθεί, η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός 5 εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο. Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης. Ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλλει ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΑΑ τα συμπληρωματικά στοιχεία και τις διευκρινίσεις στοιχείων, για τα οποία ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική τους υποβολή και ταυτόχρονα ενημερώνει με υπογεγραμμένη επιστολή υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, την ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ, εντός της παραπάνω προθεσμίας. Τα συμπληρωματικά στοιχεία και οι διευκρινίσεις στοιχείων, για τα οποία δεν ορίζεται ως υποχρεωτική η ηλεκτρονική υποβολή τους στο ΟΠΣΑΑ, υποβάλλονται συνημμένα της υπογεγραμμένης επιστολής υποβολής.

Στον έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 48, παρ. 2 του Καν (ΕΕ) 809/2014, περιλαμβάνεται επαλήθευση:

α) της επιλεξιμότητας του δικαιούχου·

β) των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη·

γ) της συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλογής·

δ) της επιλεξιμότητας των δαπανών της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με την κατηγορία δαπανών ή τη μέθοδο υπολογισμού που πρέπει να χρησιμοποιείται όταν η ενέργεια ή μέρος αυτής εμπίπτει στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013·

ε) του εύλογου χαρακτήρα των υποβληθεισών δαπανών του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, εξαιρουμένων των συνεισφορών σε είδος και του κόστους απόσβεσης. Οι δαπάνες αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς, σύγκριση των διαφόρων προσφορών ή επιτροπή αξιολόγησης.

Αρχικά ελέγχεται η εμπρόθεσμη υποβολή, η πληρότητα και η συμμόρφωση των υποβληθεισών αιτήσεων ως προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, σύμφωνα με τον «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης».

Στη συνέχεια οι αιτήσεις βαθμολογούνται με βάση τα κριτήρια επιλογής σύμφωνα με τον «Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης» και προσδιορίζεται το ποσό και ποσοστό στήριξης.

Τα αποτελέσματα αποτυπώνονται σε κατάλληλο φύλλο διοικητικού ελέγχου κριτηρίων επιλογής, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ.

Με βάση τα ως άνω αποτελέσματα εκδίδεται Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου στον οποίο παρουσιάζονται οι παραδεκτές και μη παραδεκτές αιτήσεις. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Στον Πίνακα επισημαίνονται:

i. οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη, των οποίων ο προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη τυχόν ελάχιστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση·

ii. οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους,

iii. το οικονομικό αντικείμενο των αιτήσεων, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο.

Οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη, σύμφωνα με το σημείο i ανωτέρω, εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με την παράγραφο 6.2.

Ο ανωτέρω πίνακας συνοδεύεται από σαφείς πληροφορίες για την πρόσβαση των αιτούντων στο αναλυτικό αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΟΠΣΑΑ, για τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής (ενδικοφανούς προσφυγής) κατά την έννοια του άρθρου 25 του Ν. 2690/1999, τον τρόπο, τον τόπο και τις προθεσμίες υποβολής της εν λόγω προσφυγής. Ο πίνακας δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο (ανάρτηση στις ιστοσελίδες του ΠΑΑ και της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στον ενδιαφερόμενο και τυχόν άλλα μέσα) για την ενημέρωση των αιτούντων.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι λαμβάνουν αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ που τους ενημερώνει για το αποτέλεσμα του διοικητικού ελέγχου (θετικό ή αρνητικό). Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα είναι αρνητικό, το αυτοματοποιημένο email παραπέμπει τους δυνητικούς υποψηφίους στο σύνδεσμο του ΟΠΣΑΑ ώστε να ενημερωθούν για τους λόγους απόρριψης καθώς και για το δικαίωμα, την προθεσμία και τόπο υποβολής της προσφυγής.

Η ως άνω προσφυγή υποβάλλεται εγγράφως στην ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργασίμων ημερών από την επομένη της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και εξετάζεται σύμφωνα με την αριθμ. με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020 (ΦΕΚ 3521/01.11.2016) τροποποίηση και αντικατάσταση της με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ 1822/Β/24.08.2015) Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, όπως ισχύει κάθε φορά.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης, επικαιροποιείται ο Πίνακας Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου, ο οποίος αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και κοινοποιείται αμελητί στους προσφεύγοντες.

Η ΕΥΔ ΠΑΑ ή η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, προβαίνει σε υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης με σκοπό:

1. την προσαρμογή, όπου απαιτείται, του οικονομικού αντικειμένου των αιτήσεων που έχουν ήδη επιλεγεί προς στήριξη·

2. την ένταξη στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης των αιτήσεων που μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της τελευταίας πρότασης που επιλέχθηκε προς στήριξη, σύμφωνα με το σημείο i ανωτέρω.

Το ποσό της υπερδέσμευσης μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση, δυνάμει της οποίας υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις στήριξης. Στην περίπτωση που το ποσοστό αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί. Στην περίπτωση εκχώρησης της αρμοδιότητας, η εν λόγω αύξηση απαιτεί την έγκριση της ΕΥΔ ΠΑΑ.

Στην περίπτωση όπου μετά τις ανωτέρω ενέργειες δεν καλύπτεται το καθορισμένο επίπεδο υπερδέσμευσης, η ΕΥΔ ΠΑΑ ή η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, δύναται να προβεί σε επιλογή επόμενων στη σειρά κατάταξης αιτήσεων στήριξης του επικαιροποιημένου Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου, εφόσον αυτές συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη της τυχόν ελάχιστης βαθμολογίας που ορίζει η πρόσκληση.

Οι αξιολογητές και τα μέλη των σχετικών ομάδων/επιτροπών θα είναι στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται ότι άτομα που έχουν λειτουργήσει ως αξιολογητές αίτησης στήριξης δεν συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση. Επιπλέον, εξασφαλίζεται ότι για τα άτομα που μετέχουν στη διαδικασία του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης.

- 6.2** Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη εκδίδεται απόφαση ένταξης πράξεων, με την οποία κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη του ΠΑΑ κατά την έννοια του άρθρου 2.(9) Καν. (ΕΕ) 1303/2013. Η **έκδοση απόφασης ένταξης** της πράξης πραγματοποιείται στο ΟΠΣΑΑ με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και δύναται να περιλαμβάνει μία ή περισσότερες πράξεις. Τελικός διατάκτης της απόφασης είναι ο Περιφερειάρχης Κρήτης.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης δημιουργεί στο ΟΠΣΑΑ το σχέδιο απόφασης ένταξης, συσχετίζοντας την πράξη ή τις πράξεις που περιλαμβάνονται σε αυτή. Μετά την έκδοση της απόφασης, τα στοιχεία της (αριθ. και ημερομηνία πρωτοκόλλου, ΑΔΑ) καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ.

Με την οριστικοποίηση των στοιχείων της απόφασης ένταξης στο ΟΠΣΑΑ, δημιουργείται αυτόματα ηλεκτρονική πρόταση εγγραφής στο ΠΔΕ. Η οριστική εγγραφή της πράξης στο ΠΔΕ γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Οι δικαιούχοι ενημερώνονται με αυτοματοποιημένο email από το ΟΠΣΑΑ πως εντάχθηκαν στο ΠΑΑ 2014-2020 και λαμβάνουν συνημμένα την Απόφαση Ένταξης.

- 6.3.** Η Απόφαση αναρτάται στο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ και της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης. Επιπλέον **δημοσιοποιείται** με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο ή/και κοινοποιείται ατομικά (μέσω ηλεκτρονικού ή απλού ταχυδρομείου) στο δικαιούχο.

7 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- 7.1** Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των αιτήσεων στήριξης και άλλες διευκρινίσεις υπεύθυνοι είναι: η κα Μπαστάκη Μαρίνα, τηλέφωνο: 2813404519, e-mail: mpastaki@mou.gr και ο κ. Μπαλαντινάκης Ιωάννης, τηλέφωνο: 2813404501, e-mail: ioanmpal@mou.gr.

- 7.2** Περαιτέρω πληροφορίες για το ΠΑΑ 2014-2020, το σύστημα διαχείρισης του ΠΑΑ 2014-2020, το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο ΠΑΑ 2014-2020, τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των αιτήσεων στήριξης βρίσκονται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις www.agrotikianaptixi.gr και www.pepkritis.gr. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ ΠΑΑ/ΕΥΔ ΕΠ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το ΠΑΑ 2014-2020 και ανακοινώνεται σε αυτούς κάθε σχετική πληροφορία.
- 7.3** Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης μεριμνά για την ευρεία δημοσιοποίηση, μέσω του τύπου ή/και ηλεκτρονικά, της πρόσκλησης, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της πρόσκλησης. Επιπλέον, η πρόσκληση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ και της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και του ΕΣΠΑ και κοινοποιείται σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησής της.

Για τις περιπτώσεις δικαιούχων που έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα υλοποίησης των προκηρυσσόμενων μέτρων/υπομέτρων/δράσεων, η πρόσκληση αποστέλλεται σε αυτούς και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ και της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των ενδιαφερομένων σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα των εμπλεκόμενων φορέων, είτε μέσω του διαδικτύου.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΑΡΝΑΟΥΤΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Πίνακας Αποδεκτών:

- Δήμοι Περιφέρειας Κρήτης

Συνημμένα:

1. Παράρτημα Ι: Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.agrotikianaptixi.gr ή/και www.pepkritis.gr.

2. Υπόδειγμα Αίτησης στήριξης
3. Οδηγός Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης
4. Οδηγός Προληπτικού Ελέγχου Σταδίων Υλοποίησης Δημοσίων Συμβάσεων
5. Κριτήρια Επιλεξιμότητας και Κριτήρια Επιλογής *(ενσωματώνονται στον Οδηγό Διοικητικού Ελέγχου Αιτήσεων Στήριξης)*
6. Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020 για την αρχική αξιολόγηση της ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη (Ο.Ι.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_III_ΚΡΑΤΙΚΕΣ_ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ_v1_301015)
7. Οδηγός ΕΣΠΑ 2014-2020: Εξασφάλιση Προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία (Ο.Ι.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_II_ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ_ΑΜΕΑ_v1_301015)
8. Πίνακας Συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ΚΥΑ Έγκρισης της Στρατηγικής Μελέτης Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020
9. Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης
10. Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών
11. Κατάλογος Περιοχών που Αντιμετωπίζουν Φυσικούς Περιορισμούς ή Ειδικά Μειονεκτήματα

Κοινοποίηση:**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

1. Γραφείο Υπουργού, κ. Ευάγγελο Αποστόλου (epostolou@hq.minagric.gr)
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, κ. Χαράλαμπο Κασίμη (ggram@hq.minagric.gr)
3. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΠΑΑ 2014-2020
  - Προϊστάμενο ΕΥΔ ΠΑΑ 2014-2020, κ. Νικόλαο Μανέτα (nmanetas@mou.gr)
  - Μονάδα Θεσμικής Υποστήριξης & Αξιολόγησης (kapostolopoulos@mou.gr)
  - Μονάδα Χρηματοοικονομικών Ροών και ΟΠΣΑΑ (dpappas@mou.gr)
  - Μονάδα Δικτύωσης και Δημοσιότητας (ead@mou.gr; mmakrandreou@mou.gr)
4. Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής (ΕΥΕ) του ΠΑΑ 2014-2020
  - Προϊσταμένη ΕΥΕ, κα Παναγιώτα Πυριοβολή (ppyriovoli@mou.gr)
  - Μονάδα Δημοσίων Υποδομών και Παρεμβάσεων (kpantsiou@mou.gr)
5. Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχων Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.)
  - Προϊστάμενο Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης και Αλιείας, κ. Φραγκίσκο Μαχλέρα (fragiskos.machleras@opekepe.gr)

Εσωτερική διανομή:

1. Φάκελος Προσκλήσεων ΠΑΑ 2014-2020
2. Προϊστάμενοι Μονάδων Α, Β.1, Β.2, Γ
3. Χρονολογικό Αρχείο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο ΠΑΑ αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
- (ii) Να τηρούν τους όρους ή περιορισμούς που τίθενται, από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΠΑΑ 2014-2020 όπως ισχύει κάθε φορά, από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης (εάν υπάρχει) ή από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ ή από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί τους 18 (δεκαοκτώ) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από έξι (6) μήνες από την προθεσμία αυτή. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτών των χρονικών ορίων η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της εν λόγω πράξης ή τροποποίηση της απόφασης ένταξης στην οποία περιλαμβάνονταν (όταν η απόφαση ένταξης αφορά πολλές πράξεις).

- (ii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνουν έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. *Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα*, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστασίας.
- (iv) Να ενημερώνουν έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο του Μέτρου 04, Υπομέτρου 4.3, Δράση: 4.3.4: «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» του ΠΑΑ 2014-2020 ή/και τις απαιτήσεις της ΕΥΔ/ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.
- (v) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣΑΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα

προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών.

- (vi) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΑΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις.
- (vii) Να παράσχουν στη διαχειριστική αρχή και/ή στους εξωτερικούς αξιολογητές του ΠΑΑ ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης μέσω των αιτήσεων πληρωμής.
- (ii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης και στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μετά την ολοκλήρωση της πράξης
  - α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
  - β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΠΑΑ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.

Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του ΠΑΑ, Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, ΟΠΕΚΕΠΕ, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους και επιτόπιες επισκέψεις από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της

πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

(iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

α) Για πράξεις που περιλαμβάνουν επένδυση σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- ✓ παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- ✓ αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ✓ ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΠΑΑ ή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, από την Δ.Α. ή την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

(i) Να αποδέχονται ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.

(ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 808/2014 και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/669 και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΕΥΔ ΠΑΑ που αναφέρονται αναλυτικά στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ 2014-2020 ή/και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης.

6. ΑΠΟΔΟΧΗ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Να αποδέχονται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχουν δηλωθεί στην αίτηση στήριξης επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών.

7. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Η μη τήρηση των υποχρεώσεων της απόφασης ένταξης, δύναται να επιφέρει την ανάκληση της απόφασης ένταξης και την επιβολή των διατάξεων για την ανάκτηση των ποσών ως αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων.